

Stembrowicz, Kazimierz

"Agrarnaja istorija siewero-zapada Rossii XVI wieka. Siewier, Pskow", pod red. A. L. Szapiro, Leningrad 1978 : [recenzja]

Przegląd Historyczny 71/2, 424

1980

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych, tworzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został opracowany do udostępnienia w Internecie dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę.

administracji lokalnej. Przeprowadzona w połowie XVI wieku tzw. reforma ziem-
ska zwiększyła znacznie uprawnienia organów gminnych. Dając władzę przedsta-
wicielom warstwy bogatych chłopów (kupców), pogłębiła nierówności ekonomiczne
i społeczne w gminach, sprzyjając jednocześnie ożywieniu ich życia społeczno-po-
litycznego.

Praca A. I. K o p a n o w a stanowi wartościową pozycję w dorobku nauki z za-
kresu historii chłopstwa rosyjskiego.

K. S.

Agrarnaja istorija siewiero-zapada Rossii XVI wieku. Siewier. Pskow, pod red. A. L. Szapiro, Izdatielstwo „Nauka”, Leningrad 1978, s. 222.

Książka jest trzecim, kolejnym tomem zbiorowego opracowania przedstawia-
jącego społeczno-gospodarczą historię północno-zachodnich terytoriów państwa
moskiewskiego w drugiej połowie XV i XVI wieku. Poprzednie ukazały się w
1971 i 1974 r. Autorzy zamierzają kontynuować badania rozszerzając je i na na-
stępne stulecia.

Praca składa się z dwóch części. W pierwszej omówiono w oddzielnych roz-
działach obszary północne (ujezdy Dźwiński, Kargopolski, Ważki i tzw. pogosty
Saamów) oraz ziemię pskowską. Rozdziały poprzedzane są zestawieniem litera-
tury oraz źródeł wydanych i archiwalnych. Część druga stanowi podsumowanie
dotychczasowych tomów syntezy (demografia, wieś, miasto, struktura wielkości
nadziałów chłopskich, obciążenia podatkowe chłopów).

Książka zawiera 61 tabel, indeksy geograficzny i przedmiotowy. Wypada za-
łować, że wydawnictwo tak jak i przy poprzednich tomach poskäpiło miejsca na
mapki, których brak jest dużym utrudnieniem dla czytelnika.

K. S.

Lew W. Czerepnin, Ziemskie sobory Russkiego gosudarstwa w XVI—XVII ww., Izdatielstwo „Nauka”, Moskwa 1978, s. 418.

Lew W. Czerepnin zdążył przed śmiercią w 1977 r. przygotować do druku
dzieło o instytucjach stanowo-przedstawicielskich państwa moskiewskiego. Książ-
ka, efekt wielu lat badań, stanowi poważne osiągnięcie historiografii w zakresie
ustroju politycznego Rosji XVI—XVII wieku. Syntetyczny wykład swojej kon-
cepcji rosyjskiej monarchii stanowo-przedstawicielskiej dał autor w opubliko-
wanej w KH 1977, z. 4, s. 927—944 rozprawie „Monarchia stanowo-przedstawiciel-
ska i geneza absolutyzmu w Rosji”, będącej skróconą wersją ostatniego rozdziału
prezentowanej pracy. Zapewne przez nieuwagę pominięto to studium w wykazie
publikacji L. W. Czerepnina na temat soborów ziemskich zamieszczonym w książce
na s. 4.

K. S.

Michael Roberts, The Swedish Imperial Experience 1560—1718. "The Wiles lectures given at the Queen's University of Belfast", Cambridge University Press, Cambridge—London—New York—Melbourne 1979, s. 156.

Nowożytna historia Szwecji zawiera w sobie kilka fenomenów, nad którymi
nie sposób przejść do porządku dziennego zastanawiając się nad europejskim pro-